

stichting orgelkring "hendrik niehoff"

gevestigd te 's-hertogenbosch

Programma van het concert in de Sint-Janskathedraal te 's-Hertogenbosch
op dinsdag 27 mei 2025 om 20.00 uur door **Véronique van den Engh**

Véronique van den Engh werd in 's-Hertogenbosch geboren. Ze kreeg, na een aantal jaren pianoles, op 14-jarige leeftijd haar eerste orgellessen van haar oom Aat Broersen in Haarlem. Na haar Gymnasium B opleiding ging ze studeren aan het Brabants Conservatorium in Tilburg. Ze behaalde daar als leerling van Maurice Pirenne het diploma Docerend Musicus in juni 1989 en een jaar later het diploma Uitvoerend Musicus voor orgel. Bij Cees Rotteveel studeerde zij koördirectie, waarvoor ze in juni 1988 afstudeerde. Sinds augustus 1989 is zij als docent verbonden aan de Schola Cantorum van de Sint-Janskathedraal te 's-Hertogenbosch. Bij de Schola Cantorum was zij tevens meer dan twintig jaar assistent-dirigent. Gedurende vijfentwintig jaar was zij in de Sint-Jan assistent-organist. Op 1 februari 2008 volgde zij Maurice Pirenne op als organist van de Kathedrale Basiliek van Sint-Jan te 's-Hertogenbosch.

In samenwerking met de Schola Cantorum speelde zij in de vier patriarchale basilieken in Rome en o.a. in Mainz, Brussel, Bremen, Edinburgh. Zij is voorzitter bij de Stichting Orgelkring "Hendrik Niehoff" en bestuurslid bij de Stichting *Maurice Pirenne*. In juni 2014 verscheen haar eerste cd 'Imposant', in juli 2015 haar tweede cd 'Allure' en in mei 2017 haar derde cd 'Illuster'. Op de cd's staan diverse orgelwerken, gespeeld op het monumentale groot orgel van de Sint-Janskathedraal. De cd's ontvingen hoge waarderingen in de vakpers. Zij nam het initiatief tot het tot stand komen van en werkte mee aan het boek: 'Het groot orgel van de Sint-Janskathedraal, De Nachtwacht van 's-Hertogenbosch', dat in november 2016 verscheen. Composities van haar verschenen in het tijdschrift 'Muziek en Liturgie' (april 2018) en in 'Nieuwe voorspelen & begeleidingen bij het Liedboek' (2021). In april 2022 is een podcast met haar uitgebracht bij het programma 'Alle registers open' van de EO. In april 2023 was ze te horen in het radioprogramma 'Maatwerk' bij de rubriek 'De pijplijn'. In 2024 was zij jurylid van de compositiewedstrijd i.k.v. '750 jaar koorzang in de Sint-Janskathedraal'. Dat jaar werkte zij op het monumentale orgel van de Sint-Jan ook mee aan het muzikale deel van de nieuwe Efteling attractie 'Danse Macabre'.

Voor meer informatie zie: www.veroniquevandenengh.nl

Toccata con corale e fuga	Jos van Amelsvoort	1910-2003
Uit 24 pièces en style libre: nr 20 Pastorale	Louis Vierne	1870-1937
Fantasie op B.A.C.H., TWV 132	Louis Toebosch	1916-2009
Praeludium in e-moll	Nicolas Bruhns	1665-1697
Pastorale	Albert de Klerk	1917-1998
Est-ce-Mars	Jan Pieterszoon Sweelinck	1562-1621
Passacaglia	Maurice Pirenne	1928-2008
Uit 24 pièces en style libre: nr 19 Berceuse	Louis Vierne	1870-1937
Toccata in e-mineur	Joseph Callaerts	1830-1901

Toelichting

Van Amelsvoort: Als opening van dit concertseizoen een groots werk van deze Brabantse componist. Een toccata is een virtuoze, fantasie-achtige instrumentale compositie zonder vaste vorm. Het koraal in deze toccata is gebaseerd op de gregoriaanse hymne Vexilla Regis (de vaandels van de koning). Het is een kruishymne die gezongen werd in de Goede Week en met het feest van kruisverheffing. Het koraal klinkt in fragmenten in het pedaal met een hoog tongwerk. Daarboven wemelt het van de chromatische figuren in de handen. De fuga heeft een duidelijk terugkerend, ietwat eigenzinnig thema. Geleidelijk aan wordt de klank grootser en grootser, wat uiteindelijk eindigt in een majestueus slot.

Vierne: Deze blinde componist en organist was een leerling van Franck en daarna Widor. Beide zangerige stukken komen uit het 24 pièce en style libre. Een pastorale (pastor = herder) heeft een herderlijke sfeer.

Toebosch: Voor de bundel 'Brabants Orgelalbum' zijn in het Bachjaar 1985 verschillende Brabantse componisten gevraagd hun fantasie te laten gaan over de naam: Bach. Deze muzikale naam b-a-c-h (klinkt bes-a-c-b) is op allerlei manieren en bij iedere componist op eigen wijze te horen. Toebosch schreef hiervoor zijn Fantasie over B.A.C.H. Tegen het eind is de beginmaat van het koraal 'Nun freut euch....' BWV 734 te horen, waarop verder geborduurd wordt. Echt Toebosch-humor.

Bruhns: Het praeludium van de slechts 32 jaar geworden Bruhns is veel meer dan alleen een praeludium: de eerste fuga heeft een zangerig chromatisch thema, de laatste fuga heeft een bijna swingend thema. Tussen de twee fuga's in horen we nog 4 verschillende gedeeltes alsof het praeludium na de eerste fuga weer verder gaat.

De Klerk: Een pastorale is muziek met een herderlijk karakter qua sfeer.

Sweelinck: De variatietechnieken van Nederlands grootste componist waren beroemd en vele organisten uit binnen- en buitenland kwamen naar Amsterdam om bij hem de kunst te leren. De variaties op dit lied zijn typerend voor zijn stijl. Hij behoudt steeds duidelijk het lied, maar zijn meesterschap en inventiviteit worden zichtbaar in de vormgeving van de variaties. Est-ce-Mars is één van de bekende werken van Sweelinck op een populair lied van Pierre Guédrón uit 1613. Sweelinck schreef zeven variaties op het lied.

Pirenne: Een passacaglia heeft variaties over een steeds terugkerend thema, bij voorkeur in de bas en meestal in driekwartsmaat. De Passacaglia van Pirenne bestaat uit drie groepen van zeven variaties. Het thema van acht maten wordt eenstemmig gepresenteerd. Deze compositie, in 1956 te Rome begonnen, kreeg de laatste zes variaties in 1979. De stichting Maurice Pirenne heeft deze Passacaglia in druk laten verschijnen. Pirenne was van 1965 tot 1991 rector cantus van de Schola Cantorum en aansluitend tot 2008 organist van deze Sint-Janskathedraal.

Vierne: Een berceuse is een wiegelied. De term wordt in de muziek vooral gebruikt als karakteraanwijzing. Het heeft een wiegend ritme en een verstilte sfeer.

Callaerts: Een toccata is een virtuoze, fantasie-achtige instrumentale compositie zonder vaste vorm. Callaerts begon al jong als koorzanger in de Antwerpse kathedraal en werd daar later de organist-titulaire. Hij heeft vele werken gecomponeerd, waaronder de nodige orgelwerken. Ook deze feestelijke toccata.